

POSLANICA STRPNOSTI OB MEDNARODNEM DNEVU STRPNOSTI

»Strpen človek zasleduje resnico.« (Izobraževalni center Eksena)

PREDGOVOR

Organizacija Združenih narodov je leta 1996 z Resolucijo 51/95 povabila države članice, da 16. novembra s primernimi aktivnostmi, ki so usmerjene v izobraževalne ustanove in širšo javnost, vsakoletno obeležijo mednarodni dan strpnosti, ki ga je leta 1995 razglasil UNESCO v Deklaraciji o načelih strpnosti. V Izobraževalnem centru Eksena smo lansko leto naredili prvi slovenski prevod Deklaracije o načelih strpnosti, pripravili pa smo tudi slavnostno tiskano izdajo prevoda deklaracije, ki smo jo med drugim brezplačno podarili vsem slovenskim vrtcem, osnovnim in srednjim šolam, fakultetam, ljudskim univerzam, poslancem Državnega zbora, številnim medijem, županom, predstavnikom države in mnogim drugim. Prav tako smo za vrtce ter osnovne in srednje šole pripravili brezplačen program za obeležitev mednarodnega dneva strpnosti in jih povabili, da ga v okviru svojih dejavnosti izvedejo v tednu mednarodnega dneva strpnosti. S tem zavzeto sledimo smernicam Deklaracije o načelih strpnosti in OZN Resolucije 51/95 ter se po naših najboljših močeh trudimo, da bi strpnost, Unescova Deklaracija o načelih strpnosti in mednarodni dan strpnosti v našem prostoru dobili še večjo vidnost, priznanje, težo in pomen.

Zato smo se v letošnjem letu odločili, da bomo vsako leto za priložnost obeležitve mednarodnega dneva strpnosti za javnost pripravili tradicionalno poslanico strpnosti, ki jo bomo poslali predstavnikom države, lokalnih skupnosti in medijem. Pričujoča poslanica je torej naša prva poslanica ob mednarodnem dnevu strpnosti in za nas še toliko bolj simbolična in svečana.

STRPEN ČLOVEK ZASLEDUJE RESNICO

*»Brez tega, da posameznik zasleduje resnico, nikakor ne more biti strpen, ampak lahko le deklarativno navzven igra vlogo strpnega človeka, ker je tako prav in se to od njega pričakuje. Posledično je takšen človek v resnici v sebi še vedno nestrpen in lahko paradoksalno doživlja strpnega človeka, ki zasleduje resnico, kot nestrpnega.«
(Izobraževalni center Eksena)*

V Deklaraciji o načelih strpnosti je zapisano, da »strpnost ni samo cenjeno načelo, ampak je tudi nujnost za mir ter ekonomski in socialni napredek vseh ljudi«. V Izobraževalnem centru Eksena k temu dodajamo: »Strpnost je brezčasno univerzalno načelo, ki je pogoj za trajnostni družbeni napredek na temelju kulture medsebojnega spoštovanja in nenasilja, saj omogoča uresničevanje temeljnih človekovih in otrokovih pravic v vsakodnevnem življenju posameznika.« V luči trenutnih družbenih razmer doma in po svetu ter stanja duha v našem in mednarodnem okolju se lahko globoko vprašamo, ali se resnično zavedamo te nujnosti in pomena strpnosti? Ali kot posamezniki in kot družba dovolj vlagamo v razvijanje in negovanje strpnih odnosov? Ob tem se je treba zavedati, da strpnost ni samoumevna ali prirojena. V strpnost se je treba nenehno poglobljati in se o njej izobraževati, kar poudarja tudi Deklaracija o načelih strpnosti. Zato je treba temu področju stalno

Mi smo ZA STRPNOST!

ČLOVEKOLJUBEN PROJEKT PROMOCIJE STRPNOSTI IN SOŽITJA.
Projekt izvaja Izobraževalni center Eksena v sodelovanju z Društvom Eksena.

Unescova
DEKLARACIJA
O NAČELIH STRPNOSTI

posvečati skrb, saj življenje vedno prinaša nove izzive in pasti nestrpnosti. Beseda strpnost je sicer splošno znana, vendar mnogi ne razumejo v celoti njenega pomena. Kot je zapisano v Deklaraciji o načelih strpnosti, je strpnost »harmonija v različnosti«, vendar ni »popustljivost, prijaznost ali prizanesljivost«. Strpnost je aktiven, dinamičen dvosmeren odnos, v katerem uresničujemo svoje človekove pravice in temeljne svoboščine, hkrati pa priznavamo in spoštujemo človekove pravice drugih ljudi. Strpnost ne pomeni, da so pravice drugih nad našimi pravicami, in prav tako ne pomeni, da lahko teptamo pravice drugih na račun naših.

Obstaja pa še en vidik strpnosti, ki mu je treba dati večjo vidnost. Strpen človek zasleduje resnico. V Izobraževalnem centru Eksena smo skozi dolgoletno poglobljanje in izobraževanje prišli do tega pomembnega vidika strpnosti, brez katerega posameznik nikakor ne more biti strpen v resnici, ampak lahko le deklarativno navzven igra vlogo strpnega človeka, ker je tako prav in se to od njega pričakuje. Posledično je takšen človek v resnici v sebi še vedno nestrpen in lahko paradoksalno doživlja strpnega človeka, ki pa zasleduje resnico, kot nestrpnega. Resnica namreč ni vedno lepa in prijetna, saj ne izhaja iz všečnosti ali želje po ugajanju, ampak iz objektivnih dejstev. Zato se dogaja, da lahko strpnega človeka, ki pove resnico, drugi napadejo, da je do njih nestrpen, jih obsoja ali žali, ker je ta resnica za njih neprijetna in jo doživljajo kot neprijazno ali celo napadalno. Ker nočejo slišati za njih neprijetnih dejstev, zahtevajo, da se izogibamo neprijetnih ali bolečih tem, zamižimo na eno oko, spregledamo stvarnost, smo v potuhi, prijazni in popustljivi. Strpen človek pa ni popustljiv človek, ki je pripravljen zavoljo navideznega miru pomesti resnico pod preprogo in se delati, kot da se ni nič zgodilo. Osebnostni in družbeni napredek ne more uspevati na temeljih takšne navidezne strpnosti, ki jo sestavljajo laži in iluzija. Nasprotno – strpnost zahteva resnico, hkrati pa zahteva tudi zrelega ter odgovornega človeka in družbo, ki se je sposobna soočiti z resnico, ne glede na to, kako prijetna ali neprijetna je. Zato zavezanost strpnosti pomeni tudi zavezanost resnici. Strpnost tako pomeni tudi to, da je človek v zasledovanju resnice pripravljen vztrajati v konstruktivnem dialogu in utemeljevati svoja stališča z željo, da v skupno dobro z nekom razvije medsebojno spoštljiv odnos.

Za zaključek naše poslanice ob priložnosti mednarodnega dneva strpnosti na tem mestu tudi vljudno pozivamo državne institucije, izobraževalne ustanove, medije in vse ostale, da ohranijo in negujejo svoja obstoječa prizadevanja za strpnost in jih obenem razvijajo, širijo in krepijo. Nikakor ne moremo trditi, da smo kot družba za strpnost naredili vse ali da smo naredili dovolj. Če želimo, da se razvijamo in rastemo, ne samo v gospodarskem in tehnološkem smislu, ampak tudi v naši človečnosti, potem moramo napredovati tudi v naši kulturi medsebojnih odnosov. In osnova tega napredka naj bo resnica.

Izobraževalni center Eksena, 16. november 2016.

Miran Pečnik, generalni direktor Izobraževalnega centra Eksena

Ksenija Pečnik, generalna direktorica Izobraževalnega centra Eksena

Ajda Bezenšek, strokovna direktorica izobraževalnih programov

dr. Nejc Jelen, vodja projekta Mi smo ZA STRPNOST!

SoulGreg Artist, glasbenik in ambasador strpnosti

